

UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA

***TAHAP KETAGIHAN INTERNET DAN HUBUNGANNYA DENGAN
PENCAPAIAN SERTA AKTIVITI AKADEMIK, PENGURUSAN
MASA DAN HARGA DIRI DALAM KALANGAN PELAJAR
INSTITUSI PENGAJIAN TINGGI***

WAN HAMZARI BIN WAN HAMID

FPP 2013 66

**TAHAP KETAGIHAN INTERNET DAN
HUBUNGANNYA DENGAN PENCAPAIAN
SERTA AKTIVITI AKADEMIK, PENGURUSAN
MASA DAN HARGA DIRI DALAM KALANGAN
PELAJAR INSTITUSI PENGAJIAN TINGGI**

WAN HAMZARI BIN WAN HAMID

**MASTER OF SCIENCE
UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA**

2013

**TAHAP KETAGIHAN INTERNET DAN HUBUNGANNYA DENGAN
PENCAPAIAN SERTA AKTIVITI AKADEMIK, PENGURUSAN MASA DAN
HARGA DIRI DALAM KALANGAN PELAJAR INSTITUSI PENGAJIAN
TINGGI**

By

WAN HAMZARI BIN WAN HAMID

**Thesis submitted to the School of Graduate Studies, Universiti Putra Malaysia,
in Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Science**

January 2012

Abstrak tesis yang dikemukakan kepada Senat Universiti Putra Malaysia sebagai memenuhi keperluan untuk ijazah Master Sains.

**TAHAP KETAGIHAN INTERNET DAN HUBUNGANNYA DENGAN
PENCAPAIAN SERTA AKTIVITI AKADEMIK, PENGURUSAN MASA DAN
HARGA DIRI DALAM KALANGAN PELAJAR INSTITUSI PENGAJIAN
TINGGI**

Oleh

WAN HAMZARI BIN WAN HAMID

Januari 2012

Penyelia : Ahmad Fauzi Mohd Ayub, PhD

Fakulti : Pengajian Pendidikan

Kajian ini bertujuan untuk mengenal pasti tahap ketagihan Internet dalam kalangan pelajar Universiti Putra Malaysia (UPM) serta hubungannya dengan tujuan penggunaan Internet bagi aktiviti akademik, pengurusan masa, harga diri dan pencapaian akademik pelajar. Kajian juga dijalankan bagi mengenal pasti tahap ketagihan Internet mengikut gender dan purata masa penggunaan Internet. Populasi kajian adalah pelajar daripada pelbagai program Ijazah di UPM, kampus Serdang. Pensampelan berkelompok digunakan dengan populasi kajian dipecahkan kepada lima teras (Kejuruteraan, Pertanian, Sains Sosial, Sains dan Pertanian) yang terdiri daripada 1675 orang pelajar. Kajian ini merupakan kajian tinjauan dengan menggunakan soal selidik sebagai instrumen. Pemilihan saiz sampel kajian ini adalah berdasarkan kaedah pensampelan berkelompok. Pembolehubah yang dikaji berserta nilai kebolehpercayaan adalah tahap ketagihan internet ($\alpha= 0.922$), tujuan penggunaan internet bagi aktiviti akademik ($\alpha=0.866$), pengurusan masa ($\alpha=0.795$) dan harga diri ($\alpha=0.681$). Dapatan kajian menunjukkan seramai 458 responden (27.3%) merupakan pengguna biasa internet dan seramai 943 responden (56.3%)

berada pada tahap kedua ketagihan Internet. Dapatan kajian juga menunjukkan seramai 274 responden (16.4%) berada pada tahap ketagihan Internet yang tinggi. Daripada analisis kajian juga didapati seramai 156 orang responden lelaki (9.3%) dan seramai 118 responden perempuan (7.0%) berada pada tahap tinggi. Responden rata-rata menghabiskan masa menggunakan Internet dari 5 hingga 9 jam sehari iaitu seramai 115 orang (42.0%) dan dari 0 hingga 4 jam sehari seramai 102 orang responden (37.2%). Dapatan kajian juga menunjukkan terdapat perbezaan signifikan min ketagihan Internet antara pelajar lelaki dengan pelajar perempuan ($p=0.000 < 0.05$) dengan pelajar lelaki secara signifikan akan mengalami ketagihan Internet berbanding pelajar perempuan. Kajian juga mendapati terdapatnya hubungan negatif antara ketagihan Internet dengan tujuan penggunaan Internet bagi aktiviti akademik ($r = -0.042$), pengurusan masa ($r = -0.080$), harga diri ($r = -0.080$) dan pencapaian akademik (CGPA) ($r = -0.207$). Kajian menunjukkan bahawa ketagihan Internet memberi implikasi negatif terhadap tujuan penggunaan Internet bagi aktiviti akademik, pengurusan masa, harga diri dan pencapaian akademik (CGPA) pelajar.

Kata kunci : Ketagihan Internet, gender, purata masa menggunakan internet, penggunaan Internet, pengurusan masa, harga diri dan pencapaian akademik

Abstract of the thesis submitted to the Senate of Universiti Putra Malaysia in fulfillment of the requirement for the degree of Master of Science

**INTERNET ADDICTION LEVEL AND ITS RELATIONSHIP WITH
ACADEMIC ACHIEVEMENTS AND ACTIVITIES, TIME MANAGEMENT
AND SELF-ESTEEM AMONG STUDENTS IN HIGHER EDUCATION
INSTITUTIONS**

By

WAN HAMZARI BIN WAN HAMID

January 2012

Supervisor : Ahmad Fauzi Mohd Ayub, PhD

Faculty : Education Studies

This study aims to identify the Internet addiction level among Universiti Putra Malaysia (UPM) students and the relationship between Internet usage for academic activity, time management, self-esteem and students' academic achievement. This study is also carried out to identify the Internet addiction level according to gender and Internet usage average time. The study population is students from various degree programme in UPM, Serdang campus. Cluster sampling was used where the populations had been divided to five cores (Engineering, Agriculture, Social Science, Science and Agriculture) consisting of 1675 students. This study is a survey using questionnaires such as instruments. Selection of the sample size of this study was based on cluster sampling method. Variables go according to the reliability of internet addiction level ($\alpha = 0.922$), the intended use of the internet for academic activities ($\alpha = 0.866$), time management ($\alpha = 0.795$) and self-esteem ($\alpha = 0.681$). The results show a total of 458 respondents (27.3%) are regular users of the internet and 943 respondents (56.3%) are on the second level of Internet addiction. Study findings showed that as many as 274 respondents (16.4%) are at a high level in Internet

addiction. From the study analysis, it is also found out that 156 male respondents (9.3%) and 118 woman respondents (7.0%) are at this stage. For respondents who experience Internet addiction, 115 people (42.0%) generally spend their time using the Internet from 5 to 9 hours and 102 respondents (37.2%) from 0 to 4 hours. Study findings also show significant difference mean Internet addiction for male students and female students ($p=0.000 < 0.05$) whereby male students are significantly addicted to Internet compared to female students. Result shows that there is a negative relation between Internet addiction with Internet usage for academic activity ($r = -0.042$), time management ($r = -0.080$), self-esteem ($r = -0.080$) and academic achievement (CGPA) ($r = -0.207$). Research also shows that Internet addiction provides negative implication on the purpose of Internet usage for academic activity, time management, self-esteem and academic achievement (CGPA) student.

Keyword: Internet Addiction, gender, average time use of internet, internet usage, time management, self-esteem and academic achievement

PENGHARGAAN

Dengan nama Allah Yang Maha Pemurah lagi Maha Mengasihani. Syukur Alhamdulillah ke hadrat Ilahi kerana dengan izinNya, penyelidikan dan tesis ini berjaya disiapkan. Selawat dan salam ke atas junjungan kami Nabi Muhammad SAW, kepada para ahli keluarganya dan para sahabat baginda serta seluruh Muslimin dan Muslimat yang dirahmati dan dikasihi Allah SWT.

Setinggi-tinggi penghargaan dan jutaan terima kasih ditujukan khas kepada penyelia yang amat saya hormati iaitu Dr. Ahmad Fauzi Bin Mohd Ayub yang telah banyak mencurahkan ilmu, memberikan bimbingan serta teguran dan juga tidak jemu memberikan nasihat sepanjang tempoh pengajian dan penyelidikan ini. Ucapan terima kasih ini juga kepada Dr Hj Mokhtar Bin Dato' Hj Nawawi yang sering prihatin dan memberikan nasihat sepanjang perjalanan penyelidikan ini.

Sekalung penghargaan buat ayahanda, Wan Hamid B. Wan Daud dan bonda, Nek Rohimah Bt Ariffin serta keluarga tercinta yang sentiasa berada di sisi untuk memberikan dorongan, sokongan dan kasih sayang yang tidak bertepi. Terima kasih buat isteri tercinta, Nurul Fatiha Bt Che Jamin @ Abd Hamid yang senantiasa memberi nasihat, pandangan dan semangat sepanjang tempoh penyelidikan ini. Ucapan terima kasih ini juga kepada teman-teman seperjuangan yang telah sudi berkongsi idea dan ilmu sepanjang penyelidikan ini dijalankan.

Akhir kata, ucapan terima kasih ini juga ditujukan kepada semua pihak yang telah terlibat dalam menjayakan penyelidikan dan tesis ini sama ada secara langsung atau tidak langsung. Segala bantuan yang telah dihulurkan amatlah dihargai kerana tanpa bantuan dan sokongan anda semua, penyelidikan dan tesis ini tidak dapat dilaksanakan dengan sempurna.

Sekian, terima kasih.

Saya mengesahkan bahawa satu Jawatankuasa Peperiksaan Tesis telah berjumpa pada 19 Januari 2012 untuk menjalankan peperiksaan akhir bagi Wan Hamzari bin Wan Hamid bagi menilai tesis beliau yang bertajuk “**Tahap Ketagihan Internet dan Hubungannya dengan Pencapaian serta Aktiviti Akademik, Pengurusan Masa dan Harga Diri dalam Kalangan Pelajar Institusi Pengajian Tinggi**” mengikut Akta Universiti dan Kolej Universiti 1971 dan Perlembagaan Universiti Putra Malaysia [P.U.(A) 106] 15 Mac 1998. Jawatankuasa tersebut telah memperakukan bahawa calon ini layak dianugerahi ijazah Master Sains.

Ahli Jawatankuasa Peperiksaan Tesis adalah seperti berikut:

Wong Su Luan, PhD

Profesor Madya
Fakulti Pengajian Pendidikan
Universiti Putra Malaysia
(Pengerusi)

Shaffe Mohd Daud, PhD

Pensyarah Kanan
Fakulti Pengajian Pendidikan
Universiti Putra Malaysia
(Pemeriksa Dalam)

Rosnaini binti Mahmud, PhD

Pensyarah Kanan
Fakulti Pengajian Pendidikan
Universiti Putra Malaysia
(Pemeriksa Dalam)

Irfan Naufal Umar, PhD

Profesor Madya
Pusat Teknologi Pengajaran dan Multimedia
Universiti Sains Malaysia
(Pemeriksa Luar)

NORITAH OMAR, PhD

Profesor Madya dan Timbalan Dekan
Sekolah Pengajian Siswazah
Universiti Putra Malaysia

Tarikh: 9 Mei 2013

Tesis ini telah dikemukakan kepada Senat Universiti Putra Malaysia dan telah diterima sebagai memenuhi syarat keperluan untuk ijazah Master Sains. Ahli Jawatankuasa Penyeliaan adalah seperti berikut:

Ahmad Fauzi Mohd Ayub, PhD

Senior Lecturer
Fakulti Pengajian Pendidikan
Universiti Putra Malaysia
(Pengerusi)

Mokhtar B. Dato' Hj Nawawi, PhD

Senior Lecturer
Fakulti Pengajian Pendidikan
Universiti Putra Malaysia
(Ahli)

BUJANG BIN KIM HUAT, PhD

Profesor dan Dekan
Sekolah Pengajian Siswazah
Universiti Putra Malaysia

Tarikh :

PERAKUAN

Saya memperakui bahawa tesis ini adalah hasil kerja saya yang asli melainkan petikan dan sedutan yang tiap-tiap satunya telah dijelaskan sumbernya. Saya juga memperakui bahawa tesis ini tidak pernah dimajukan sebelum ini, dan tidak dimajukan serentak dengan ini, untuk ijazah lain sama ada di Universiti Putra Malaysia atau di institusi lain.

WAN HAMZARI BIN WAN HAMID

Tarikh:

JADUAL KANDUNGAN

	MUKA SURAT
ABSTRAK	i
ABSTRACT	iii
PENGHARGAAN	v
PENGESAHAN	vi
PERAKUAN	viii
SENARAI JADUAL	xv
SENARAI RAJAH	xvii
SENARAI LAMPIRAN	xviii
SENARAI SINGKATAN	xix
BAB	
I	
PENDAHULUAN	
1.1 Pengenalan	1
1.2 Penyataan Masalah	8
1.3 Objektif Kajian	12
1.4 Persoalan Kajian	12
1.5 Batasan kajian	13
1.6 Kepentingan Kajian	14
1.7 Definisi Operasional	16
1.7.1 Internet	16
1.7.2 Ketagihan Internet	17
1.7.3 Penggunaan Internet bagi aktiviti akademik	17
1.7.4 Pengurusan masa	18
1.7.5 Harga diri	18
1.7.6 Pencapaian Akademik	18

II

KAJIAN LITERATUR

2.1	Pengenalan	20
2.2	Teknologi Maklumat dan Komunikasi (TMK) Dalam Dunia Pendidikan	21
2.3	Internet	22
2.3.1	Definisi Internet	25
2.3.2	Penggunaan Internet dalam Pendidikan	25
2.3.3	Penggunaan Internet Dalam Kalangan Pelajar	29
2.3.4	Purata Masa Melayari Internet	29
2.3.5	Tujuan Penggunaan Internet dalam Kalangan Pelajar Di IPTA/IPTS	31
2.4	Ketagihan Internet	34
2.4.1	Instrumen bagi Mengukur Ketagihan Internet	38
2.4.2	Kajian berkaitan Ketagihan Internet	41
2.4.3	Kajian ketagihan Internet dalam Kalangan Pelajar	44
2.4.4	Ketagihan Internet dalam Kalangan Pelajar Lelaki dan Perempuan	51
2.4.5	Hubungan Antara Ketagihan Internet dengan Penggunaan Internet	53
2.5	Pengurusan Masa Dalam Kalangan Pelajar	55
2.5.1	Hubungan Antara Pengurusan Masa dengan Ketagihan Internet	57
2.6	Harga Diri (<i>Self-esteem</i>)	58
2.6.1	Hubungan Antara Harga Diri (<i>Self-esteem</i>) dengan Ketagihan Internet	61
2.7	Hubungan Antara Pencapaian Akademik dengan Ketagihan Internet	62

2.8	Teori-teori Ketagihan Internet	64
2.8.1	Teori Suler Berdasarkan Hierarki Keperluan Maslow	64
2.8.2	Teori Sosialisasi Grohol	67
2.8.3	Teori Proses Ketagihan oleh Vernon E. Johnson	68
2.8.4	Lapan kriteria dari Young (1996)	70
2.9	Kerangka Teori Kajian	71
2.10	Kerangka Konsep Kajian	73

III

METADOLOGI KAJIAN

3.1	Pengenalan	75
3.2	Reka Bentuk Kajian	75
3.3	Lokasi Kajian	77
3.4	Populasi dan Sampel Kajian	78
3.4.1	Kaedah Pensampelan	79
3.4.2	Pemilihan Saiz Sampel	80
3.5	Instrumen Kajian	83
3.5.1	Bahagian A: Demografi Responden	84
3.5.2	Bahagian B: Tahap Ketagihan Internet	84
3.5.3	Bahagian C: Tujuan Penggunaan Internet bagi aktiviti akademik	86
3.5.4	Bahagian D: Pengurusan Masa Akademik	86
3.5.5	Bahagian E: Harga Diri	87
3.6	Kesahan Instrumen Kajian	87
3.7	Kebolehpercayaan	88
3.8	Kajian Rintis	90
3.9	Prosedur Kajian	91
3.10	Penganalisan Data	94

3.11	Analisis Penerokaan Data	96
3.12	Kesimpulan	99

IV DAPATAN KAJIAN

4.1	Pengenalan	101
4.2	Latar Belakang Responden	101
4.2.1	Teras Pengajian	102
4.2.2	Jantina	103
4.2.3	Bangsa	105
4.2.4	Umur	105
4.2.5	Kemasukan ke Peringkat Pengajian Ijazah	106
4.2.6	Pencapaian Akademik	107
4.2.7	Semester Pengajian	108
4.2.8	Pemilikan Komputer	109
4.2.9	Tempat Kediaman	110
4.2.10	Purata Masa Menggunakan Internet dalam Sehari	110
4.2.11	Pemilikan Laman Sosial	111
4.3	Ketagihan Internet dalam Kalangan Pelajar	112
4.3.1	Purata masa penggunaan Internet sehari mengikut tahap ketagihan	117
4.3.2	Tahap Ketagihan Internet Mengikut Jantina	117
4.3.3	Perbandingan Ketagihan Internet antara Pelajar Lelaki dan Perempuan	118
4.4	Tujuan Penggunaan Internet bagi Aktiviti Akademik dalam Kalangan Pelajar	121
4.5	Pengurusan Masa Akademik Pelajar	123
4.6	Harga Diri	126

4.7	Hubungan antara Ketagihan Internet dengan Tujuan Penggunaan Internet Bagi Akademik dalam Kalangan Pelajar di Universiti Putra Malaysia	128
4.8	Hubungan antara Ketagihan Internet dengan Purata Masa melayari Internet dalam kalangan pelajar di Universiti Putra Malaysia	129
4.9	Hubungan antara Ketagihan Internet dengan Pengurusan Masa dalam Kalangan Pelajar di Universiti Putra Malaysia	130
4.10	Hubungan antara Ketagihan Internet dengan Harga Diri dalam Kalangan Pelajar di Universiti Putra Malaysia	131
4.11	Hubungan antara Ketagihan Internet dengan Pencapaian Akademik dalam Kalangan Pelajar di Universiti Putra Malaysia	132
4.12	Kesimpulan	133

V

PERBINCANGAN DAN CADANGAN

5.1	Pengenalan	134
5.2	Perbincangan	134
5.3	Ketagihan internet dalam kalangan pelajar	135
	5.3.1 Ketagihan Internet dalam Kalangan Pelajar Lelaki dan Perempuan	138
5.4	Penggunaan Internet bagi Aktiviti Akademik dalam Kalangan Pelajar	140
5.5	Pengurusan Masa Akademik Pelajar	143
5.6	Harga Diri	145

5.7	Hubungan antara Ketagihan Internet dengan Tujuan Penggunaan Internet bagi Aktiviti Akademik	147
5.8	Hubungan antara Ketagihan Internet dengan Pengurusan Masa	149
5.9	Hubungan antara Ketagihan Internet dengan Harga Diri	151
5.10	Hubungan antara Ketagihan Internet dengan Pencapaian Akademik (CGPA)	153
5.11	Cadangan dan Kajian Lanjutan	154
	BIBLIOGRAFI	157
	LAMPIRAN	172
	BIODATA PELAJAR	215